

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., a Mgr. Petra Pospíšila v právní věci žalobkyně: **S. J.**, zastoupená JUDr. J. S., obecným zmocněncem, bytem X, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem tř. Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 11. 2015, č. j. KUZL 71845/2015, sp. zn. KUSP 62574/2015/ ÚP-Do,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Výše označeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Brumov – Bylnice, stavebního úřadu (dále jen „stavební úřad“, „správní orgán prvního stupně“) ze dne 25. 8. 2015, č. j. SÚ/5053/2015, sp. zn. SÚ 2065/2014/Fi. Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně byla žalobkyni podle § 173

odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“) v návaznosti na § 62 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) uložena pořádková pokuta ve výši 3.000 Kč za to, že se nedostavila bez omluvy na předvolání správního orgánu ze dne 9. 3. 2015, č. j. SÚ 1397/2015 na kontrolní prohlídku stavby 1) rodinného domu, 2) hospodářského objektu, na pozemcích parc. č. st. p. X, parc. č. X v katastrálním území X, která byla vypsána na 7. 4. 2015 se schůzkou pozvaných v 10:00 hod. na místě stavby, a tím znemožnila stavebnímu úřadu provést kontrolní prohlídku stavby rodinného domu na pozemku st. pl. X v k. ú. X.

[2] Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že žalobkyně byla výzvou stavebního úřadu ze dne 9. 3. 2015 vyzvána k účasti na kontrolní prohlídce stavby rodinného domu a hospodářského objektu na pozemku p. č. X a X v k. ú. X, jehož je spoluvlastníkem. Výzvou byla současně poučena o možnosti uložení pořádkové pokuty do 50.000 Kč podle ust. § 173 odst. 1 stavebního zákona v případě, pokud by znemožnila vstup na pozemek nebo stavbu, či se nezúčastnila kontrolní prohlídky, ač je k tomu podle zákona povinná. Dále byla žalobkyně poučena o povinnosti podle ust. § 154 odst. 1 písm. c) stavebního zákona umožnit kontrolní prohlídku stavby či zařízení, a pokud tomu nebrání vážné důvody, této prohlídce se zúčastnit. Žalobkyně se ke svolané kontrolní prohlídce nedostavila a obhlídka staveb tak nebyla provedena, před konáním kontrolní prohlídky se ani z účasti na této prohlídce neomluvila. Tím, že se nezúčastnila kontrolní prohlídky a svou neúčastí znemožnila naplnit cíl stanovené kontrolní prohlídky – tedy porovnání současného stavu stavby s vydanými povoleními a ověřenou projektovou dokumentací, se dopustila zaviněně pořádkového správního deliktu dle ust. § 173 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, za což jí byla v souladu se zákonem uložena pořádková pokuta. Při přezkoumání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně žalovaný nezjistil žádná závažná pochybení, která by mohla vést ke zrušení napadeného rozhodnutí. Při zamítnutí odvolání přihlédl žalovaný i ke skutečnosti, že žalobkyně se ani přes další opakované výzvy stavebního úřadu k provedení kontrolní prohlídky stavby rodinného domu nedostavila, čímž ztížila, resp. znemožnila další postup správního orgánu v dané záležitosti.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

[3] Ve včas podané žalobě žalobkyně navrhla, aby soud rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušil a uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení.

[4] Předně žalobkyně zdůraznila, že dne 7. 12. 2013 na ni byla převedena polovina rodinného domu s ideální polovinou pozemku, přičemž domek byl v roce 1990 zkolaudován a od té doby nebyla a není prováděna žádná stavební činnost, nejedná se tedy o rozestavěnou stavbu. Drobné stavby, které plní doplňkovou funkci ke stavbě hlavní a které nemohly podstatně ovlivnit životní prostředí, nepodléhají stavebnímu povolení, pouze ohlášení – šlo o kůlnu, sklep a oplocení. Žalobkyně uvedla, že v roce 2012 zbouřal pan M. T. plot u nemovitosti tehdy vlastníků manželů K. Pan T. je podle žalobkyně v přátelském styku s pracovníci stavebního úřadu paní F., která zneužívá stavební úřad k soukromé činnosti tak, že vede smyšlené řízení dle přání pana T.

[5] Žalobkyně namítala, že místní příslušnost stavebního úřadu dle správního řádu je v řízeních týkajících se nemovitosti určena místem, kde se nachází, místně příslušným tedy byl stavební úřad X. Usnesení krajského úřadu ze dne 11. 4. 2014 bylo vydáno z důvodu podjatosti místně příslušného stavebního úřadu ve Valašských Kloboukách vůči manželům K., toto usnesení se však týká pana A. K. a paní M. K., nikoli žalobkyně či její sestry. Žalobkyně má za to, že podjatost může být jen vůči osobě, a ne vůči věci.

[6] Žalobkyně rovněž namítala, že stavební úřad vede řízení o odstranění stavby, které bylo zahájeno bez řádného zdůvodnění, neuvádí jaké konkrétní stavby a kdy měly být provedeny, čím a kdy mělo dojít k porušení zákona a jaký je skutečný důvod odstranění stavby. Trvá na tom, že na parcele se nenachází žádná rozestavěná stavba, není prováděna žádná přístavba a neexistují důvody pro neodkladné odstranění stavby.

[7] Dle žalobkyně je nepochybné, že správní úřad, který uložil pokutu, není místně příslušným úřadem. Mimo to by muselo být žalobkyni doručeno původní rozhodnutí jako účastníci řízení dle ust. § 27 odst. 1 písm. b) správního řádu, což se nestalo. Pokud žalovaný uvádí, že zahájil a vede řízení z moci úřední dle § 46 správního řádu, tak k tomu nevydal příslušné rozhodnutí a oznámení o zahájení řízení, které by bylo doručeno žalobkyni jako účastníci řízení.

[8] S poukazem na ust. § 1 odst. 2 a § 2 odst. 3 stavebního zákona žalobkyně namítala, že úmyslem zákonodárce bylo stavebním zákonem upravovat vznikající stavební díla, nikoliv stavby dokončené a v roce 1990 zkolaudované.

[9] Žalobkyně dále namítala, že v daném případě nebyly splněny zákonné důvody ke kontrolní prohlídce ve smyslu ust. § 133 stavebního zákona, jelikož nejde ani o rozestavěnou stavbu, ani o stavbu ohrožující zdraví či život. Podle žalobkyně se jedná o zneužití úřední moci k soukromým účelům, neboť žalobkyně nebyla a není ani stavebníkem, nebyla tedy povinnou osobou ve smyslu ust. § 133 odst. 4 stavebního zákona.

[10] Žalobkyně trvá na tom, že nebyla povinna se účastnit kontrolní prohlídky také proto, že vchodová vrátka na dotčenou parcelu č. X jsou stále otevřená, vstup na pozemek tedy byl zajištěn i bez účasti žalobkyně. Uvedené prokazuje skutečnost, že pracovníci stavebního úřadu na pozemek vstoupili a na pozemku se pohybovali. Podle žalobkyně není pravda, že byl zmařen cíl kontrolní prohlídky svolané na den 7. 4. 2015, neboť pan K., který těžce nemocný ležel v domku, nebyl schopen ze zdravotních důvodů otevřít dveře. Pokud nebyla prohlídka provedena, pak podle žalobkyně pracovníci stavebního úřadu vnikli na parcelu bez povolení a souhlasu, čímž porušili nedotknutelnost obydlí dle č. 7 Listiny základních práv a svobod a došlo tím ke spáchání trestného činu. Uvedené tvrzení prokazuje i usnesení ze dne 27. 4. 2015, kterým bylo zastaveno řízení o odstranění hospodářského objektu. Žalobkyně má za nepochybné, že cíl, byť nezákonné kontrolní prohlídky, nebyl ztížen ani zmařen.

[11] Žalobkyně rovněž namítala, že v domě bydlí od roku 1990 manželé K. Přestože žalobkyně je vlastníkem jedné poloviny rodinného domu, nemá žádné právo vstupovat bez souhlasu uživatelů do bytu a provádět cizí lidi.

[12] Nezákonnost žalobkyně spatřuje i v tom, že správní orgán vyzýval ke kontrolní prohlídce žalobkyni i její sestru, přestože z důvodu hospodárnosti postačilo vyzvat jen jednu z nich. Postup vůči oběma sestrám považuje žalobkyně za šikanózní, a to i s ohledem na skutečnost, že žalobkyni byla uložena pokuta ve výši 3.000 Kč a sestře ve výši 4.000 Kč, přestože šlo údajně o stejné pochybení.

[13] Konečně žalobkyně namítala, že žalovaný porušil zásady činnosti správních orgánů uvedené v ust. § 2 správního řádu a rovněž porušil ust. § 3 správního řádu, neboť neuvedl konkrétní důvodné pochybnosti ve vztahu k odstranění stavby dle ust. § 129 stavebního zákona.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě a replika žalobkyně

[14] Ve vyjádření k žalobě žalovaný předně uvedl, že na základě podnětu pana T. a paní T. byla prověřena existence staveb a dne 29. 3. 2013 bylo vydáno oznámení o zahájení řízení o odstranění stavby dle ust. § 129 odst. 1 písm. b) a d) stavebního zákona. Poté, co byl tajemník Městského úřadu X vyloučen pro podjatost z vedení řízení, určil žalovaný k projednání a rozhodnutí ve věci stavební úřad Městského úřadu Brumov-Bylnice. Žalovaný uvedl, že v průběhu řízení nebyla namítána podjatost paní F. K námitce místní nepřislušnosti žalovaný uvedl, že odpadnutí důvodu podjatosti úředních osob původně místně příslušného správního orgánu poté, co nadřízený správní orgán pověřil k projednání a rozhodnutí věci jiný věcně správní orgán, nemá vliv na dokončení správního řízení pověřeným správním orgánem, nadřízený správní orgán ani nemá právní oporu pro to, aby příslušnost následně vracel původnímu správnímu orgánu. K námitkám týkajícím se nezákonnosti řízení o odstranění stavby žalovaný uvedl, že zákonost vedení řízení o odstranění stavby nebyla předmětem posuzování žalovaného v napadeném rozhodnutí. K námitce, že žalobkyni nebylo doručeno „původní rozhodnutí jako účastníci řízení“, žalovaný uvedl, že z námítky není zřejmé, které rozhodnutí mělo být žalobkyni zasláno. Zdůraznil, že žalovaný, tedy Krajský úřad Zlínského kraje, nezahájil a nevede žádné řízení z moci úřední, stejně tak nevydal žádné oznámení o zahájení řízení. Žalobkyně se v průběhu řízení stala spoluvlastnicí pozemku a stavby a stala se tak nástupkyní původních vlastníků, s nimiž bylo původní řízení zahájeno. K námitce, že neexistoval důvod k provedení kontrolní prohlídky, žalovaný uvedl, že dle ust. § 133 odst. 1 stavebního zákona může stavebním úřad provádět kontrolní prohlídku i v jiných případech, kdy je to pro plnění úkolů stavebního řádu potřebné při ochraně veřejných zájmů při výstavbě a ochraně práv a právem chráněných zájmů fyzických a právnických osob. Kontrolní prohlídku je možné provádět jak u staveb rozestavěných, tak u staveb dokončených. Důvod k provedení prohlídky byl uveden ve výzvě ze dne 9. 3. 2015. Žalovaný dále uvedl, že z protokolu o provedené prohlídce je zřejmé, že jelikož se nikdo z pozvaných osob nedostavil, provedl stavební úřad alespoň obhlídku z pozemku p. č. X v k. ú. X. Odkázal na ust. § 172 odst. 1 stavebního zákona, podle něhož je pověřený zaměstnanec stavebního úřadu oprávněn vstupovat na cizí pozemky, stavby a do staveb s vědomím jejich vlastníků při zjišťování stavu stavby a pozemku a opatřování důkazů s dalších podkladů pro vydání správního rozhodnutí nebo opatření. Při prohlídce stavební úřad i bez účasti žalobkyně zjistil skutečnosti vztahující se ke stavbě hospodářského objektu, nikoli však k projednávané přístavbě rodinného domu, tímto způsobem tedy žalobkyně ztížila postup správního orgánu v řízení tím, že se na výzvu kontrolní prohlídky nezúčastnila. Tvzení žalobkyně o nemožnosti provést kontrolní prohlídku z důvodu jeho obývání uživateli považuje žalovaný za účelové. Žalovaný uvedl, že

výzva k účasti na kontrolní prohlídce byla adresována žalobkyni i spoluvlastníci nemovitosti D. H., přičemž bylo na nich, zda pro naplnění účelu svolané kontrolní prohlídky se zúčastní obě či jen jedna z nich. Stavební úřad není oprávněn sám určovat, kterého spoluvlastníka k účasti na kontrolní prohlídce vyzve a kterého nikoli. K uváděnému obecnému porušení zásad činnosti správních orgánů se žalovaný nemohl blíže vyjádřit, neboť žalobkyně neuvedla žádné konkrétní výtky či skutkové děje, jimiž by obecnou námitku konkretizovala. Žalovaný je přesvědčen, že v řízení nedošlo k porušení základních zásad správního řízení.

[15] Na základě uvedených skutečností žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

[16] V reakci na vyjádření žalovaného byla soudu doručena replika žalobkyně, v níž tato v zásadě setrvala na argumentaci uvedené v podané žalobě.

IV. Ústní jednání

[17] Při ústním jednání dne 5. 12. 2017 žalobkyně prostřednictvím svého obecného zmocněnce obsáhle navázala na obsah své žaloby. Zejména popsala genezi celého „příběhu“, v jejímž rámci akcentovala roli pana T., jeho aktivity, podání a vazby na paní F. Rovněž zmínila, jakým způsobem bylo v minulosti a nyní rozhodováno stavebními úřady v souvislosti s ploty. Rovněž zmínila, že výzvy ke kontrolní prohlídce trpěly zásadními chybami, kdy v nich byl obsažen pouze odkaz na § 129 stavebního zákona, a žalobkyni nebylo známo, co po ní vlastně kdo chce. Rovněž po zániku podjatosti, a to ve vztahu k manželům K., se věc měla vrátit k řízení Městskému úřadu X, a neměla zůstat v řízení u Městského úřadu Brumov-Bylnice. Taktéž zmínila nedokonalosti v archivaci příslušných dokumentů u stavebního úřadu. Dle žalobkyně také nebyl důvod vést na základě podnětu pana T. jakékoli řízení. Dále žalobkyně podrobněji rozvedla argumentaci uvedenou v žalobě.

[18] Žalovaný převážně odkázal na své rozhodnutí a své vyjádření k žalobě. Přitom uvedl, že z příslušných výzev je dle jeho názoru zřejmé, z jakého důvodu byla požadována účast žalobkyně u kontrolní prohlídky.

[19] Při jednání navrhla žalobkyně provedení důkazu v podobě znaleckého posudku ze dne 22. 9. 2017, č. 5363-173/17, vypracovaného Ing. A. J., „o ceně nemovitosti – rodinného domu č.p.830 s příslušenstvím, stavební plocha p.č.st X v obci X, k.ú. X“, částí protokolu o jednání Okresního soudu ve Zlíně ze dne 19. 6. 2014, sp. zn. 38 C 349/2013, e-mailovou komunikací pana T. s paní F. a odpovědí Městského úřadu X ze dne 11. 3. 2013, sp. zn. Výst. 338/0/2013, č. j. MUVK/4499/2013, na žádost Ing. H. dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“).

[20] Soud odmítl provést důkaz shora uvedeným znaleckým posudkem, neboť tento podklad týkající se shora specifikované nemovitosti (a případně řízení o odstranění stavby) nemá žádný vztah, a nemůže přinést nic nového, k nyní přezkoumávanému rozhodnutí (a řízení), které se týká uložení pořádkové pokuty. Zbylé navržené důkazy soud provedl. Zjistil, že v rámci řízení vedeného u Okresního soudu ve Zlíně pod sp. zn. 38 C 349/2013 o určení vlastnictví k nemovitosti (žalobci byli manželé K., žalovaným město X), vypovídal pan T., jakožto svědek, o svém vztahu k žalobcům (manželům K.), k dotčeným nemovitostem a svém

zájmu zakoupit pozemek p. č. X v k. ú. X. Dále soud zjistil, že pana T. e-mailem komunikoval s paní F., prostřednictvím její pracovní elektronické pošty o oplocení u domu manželů K. Konečně z posledně uvedeného důkazu soud zjistil, že stavební úřad Městského úřadu X sdělil Ing. H., že ke dni 11. 3. 2013 tento úřad nevedl žádné řízení k oplocení pozemků v obci, které byly postaveny před více než 20 lety, resp. že se obdobné týká drobných staveb, které rovněž byly postaveny před zhruba 20 lety v souvislosti se stavbou rodinného domu.

V. Posouzení věci soudem

[21] Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalované, jakož i předcházející rozhodnutí správního orgánu prvního stupně včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.

[22] Předně je třeba zdůraznit, že předmětem tohoto soudního přezkumu je rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty podle ust. § 173 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, a nikoli rozhodnutí o odstranění stavby. Pokud tedy žalobkyně v žalobě namítala, že předmětná stavba byla v roce 1990 řádně zkolaudována a od té doby zde není prováděna žádná stavební činnost, nejedná se o rozestavěnou stavbu, nebo že v řízení o odstranění stavby nebylo dostatečně specifikováno, jaké stavby měly být provedeny a čím mělo dojít k porušení zákona, tyto námítky nesměřují do řízení o uložení pořádkové pokuty, ale do řízení o odstranění stavby, proto soud neshledal důvod se jimi v tomto řízení zabývat.

[23] Pokud žalobkyně namítala, že pracovnice stavebního úřadu paní F. zneužívala stavební úřad k soukromé činnosti tím, že vedla smyšlené řízení dle přání pana T., tato argumentace nemá žádnou oporu ve spisu. Pan M. T. a paní J. T. podali u stavebního úřadu Městského úřadu X podnět na prošetření nepovolených staveb na sousedním pozemku, na základě čehož bylo stavebním úřadem zahájeno řízení o odstranění stavby. Poté, co byl tajemník Městského úřadu X vyloučen pro podjatost z vedení řízení, určil Krajský úřad Zlínského kraje k projednání a rozhodnutí ve věci stavební úřad Městského úřadu Brumov-Bylnice. Paní F. byla vedoucí tohoto stavebního úřadu určena jako osoba oprávněná provádět úkony v předmětném řízení, úkony v řízení tedy činila na základě pověření krajským úřadem a vedoucí stavebního úřadu, nikoli na základě pokynů pana T. Ze správního spisu ostatně nevyplývá, že by žalobkyně v průběhu řízení uplatnila vůči paní F. námitku podjatosti a svá tvrzení o zneužití stavebního úřadu k soukromé činnosti paní F. neprokázala ani v podané žalobě; příslušný shora uvedený důkaz svědčí pouze o tom, že pan T. s paní F. ve věci elektronicky komunikoval. Z této komunikace nevyplývá nic nestandardního, navíc když se děla prostřednictvím oficiální elektronické pracovní adresy paní F. Ani výpověď pana T. v rámci řízení vedeného u Okresního soudu ve Zlíně pod sp. zn. 38 C 349/2013 nesvědčí o ničem neobvyklém, co by šlo nad rámec „obvyklých“ sousedských sporů.

[24] K námitce, že ve věci rozhodoval místně nepřislušný orgán, soud uvádí, že podle kritéria uvedeného v ust. § 11 odst. 1 písm. b) správního řádu („*Místní příslušnost správního orgánu je určena [...] v řízeních týkajících se nemovitosti místem, kde se nemovitost nachází*“) byl místně příslušným orgánem v řízení o odstranění stavby (i v řízení o uložení pořádkové pokuty) Městský úřad X, usnesením Krajského úřadu Zlínského kraje ze dne 11. 4. 2014 však byl z důvodu podjatosti tajemníka místně příslušného stavebního úřadu

provedením úkonů v řízení pověřen stavební úřad Městského úřadu Brumov-Bylnice. Žalobkyni lze přisvědčit v tom, že toto usnesení krajského úřadu nebylo žalobkyni doručováno a žalobkyně v něm ani nebyla uvedena jako spoluvlastnice předmětných nemovitostí, přestože z výpisu z katastru nemovitostí založeného ve správním spisu vyplývá, že s účinností od 23. 12. 2013 již byly nemovitosti ve spoluvlastnictví žalobkyně a její sestry Ing. D. H., nikoli ve společném jmění manželů A. a M. K., jak tomu bylo do té doby. Je tedy otázkou, zda bylo usnesení Krajského úřadu Zlínského kraje ze dne 11. 4. 2014 vůči žalobkyni účinné. Skutečnost, zda žalobkyni bylo usnesení o pověření vedením řízení doručeno či nikoliv, tedy zda pověření jiného než místně příslušného úřadu proběhlo v souladu se zákonem, však soud nepovažuje pro projednávanou věc za rozhodující, neboť i v případě, že by věc posuzoval místně nepříslušný správní orgán, nejednalo by se o takovou vadu, která by mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé.

[25] Otázka důsledků nesprávné místní nepříslušnosti byla opakovaně řešena judikaturou Nejvyššího správního soudu. Např. z rozsudku ze dne 24. 6. 2008, č. j. 2 Afs 159/2006-138, dostupného na www.nssoud.cz, vyplývá, že takové pochybení nijak nezasáhne do veřejných subjektivních práv adresáta tohoto aktu, neboť pro jeho právní sféru není vůbec podstatné, zda bylo rozhodnutí vydáno místně příslušným orgánem či nikoli. Rozdělení věcně příslušných správních orgánů k rozhodování podle místní příslušnosti má totiž za cíl jediné, a to přiměřeně rozložit určitou agendu mezi více správních orgánů podle určitého územního klíče a zejména zpřístupnit správní orgán účastníkům příslušných správních řízení, tedy zajistit rychlost a hospodárnost řízení.

[26] Rozhodnutí o pořádkové pokutě bylo vydáno stavebním úřadem Městského úřadu Brumov-Bylnice, tedy orgánem věcně příslušným a odborně vybaveným k dané věci. Pouhá případná ne hospodárnost řízení způsobená rozhodováním místně nepříslušného správního orgánu by nemohla způsobit nezákonnost správního rozhodnutí. Podle názoru soudu tím, že v řízení o pořádkové pokutě rozhodoval Městský úřad Brumov-Bylnice, nemohla být žalobkyně žádným způsobem dotčena ve své právní sféře, žádné námitky v tomto směru ostatně ani v žalobě nevznesla. Námitku místní nepříslušnosti proto soud neshledal důvodnou.

[27] Nezákonnost postupu správního orgánu prvního stupně soud neshledal ani v tom, že žalobkyni nebylo doručeno oznámení o zahájení řízení o odstranění stavby. Ze stavebního zákona vyplývá, že stavební úřady jsou povinny průběžně zjišťovat, zda se v okruhu územní působnosti jejich úřadu nenachází stavby bez potřebných povolení, za účelem řádného zjištění skutkového stavu přitom mohou provádět kontrolní prohlídky ve smyslu ust. § 133 stavebního zákona. Pokud stavební úřad na základě provedené kontrolní prohlídky zjistí, že se jedná o stavbu nepovolenou či jiný rozpor s právními předpisy, je povinen zahájit řízení o odstranění stavby. V daném případě bylo nejprve zahájeno řízení o odstranění stavby a až v průběhu tohoto řízení byli vlastníci vyzýváni k účasti na kontrolních prohlídkách, kontrolní prohlídky však nepochybně mohou probíhat i kdykoliv před zahájením řízení právě za účelem řádného zjištění skutkového stavu. Zahájení řízení o odstranění stavby není podmínkou pro možnost uskutečnit kontrolní prohlídku, skutečnost, zda bylo vůči žalobkyni řádně zahájeno řízení o odstranění stavby, proto není pro nyní posuzovanou věc rozhodující.

[28] Soud nepřisvědčil ani námitkám, že úmyslem zákonodárce bylo upravovat toliko vznikající stavební díla, nikoli dokončené stavby a že v daném případě nebyly splněny zákonné důvody ke kontrolní prohlídce ve smyslu ust. § 133 stavebního zákona.

[29] Pokud jsou v § 2 odst. 3 stavebního zákona stavby definovány jako „*veškerá stavební díla, která vznikají stavební nebo montážní technologií, bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály a konstrukce, na účel využití a dobu trvání*“, nelze z této definice dovodit, že se stavební zákon vztahuje jen na vznikající na stavební díla, ale vyplývá z ní toliko specifikace, jaká stavební díla jsou považována za stavby (že se jedná o taková díla, která vznikají stavební nebo montážní technologií a že za stavby se naopak nepovažují díla, která vznikají jiným způsobem). Slovo „vznikají“ se nevztahuje k časovému vymezení, ale k vymezení věcnému. Z tohoto ustanovení tedy v žádném případě nevyplývá, že by stavební zákon bylo možné aplikovat pouze na vznikající stavební díla, nikoli na stavební díla dokončená.

[30] Podle ust. § 133 odst. 1 stavebního zákona stavební úřad provádí kontrolní prohlídku rozestavěné stavby ve fázi uvedené v podmínkách stavebního povolení, v plánu kontrolních prohlídek stavby, před vydáním kolaudačního souhlasu a v případech, kdy má být nařízeno neodkladné odstranění stavby, nutné zabezpečovací práce, nezbytné úpravy nebo vyklizení stavby; může provést kontrolní prohlídku též u nařízených udržovacích prací, u odstraňované stavby a v jiných případech, kdy je to pro plnění úkolů stavebního řádu potřebné.

[31] Z citovaného ustanovení vyplývá, že vedle kontrolních prohlídek rozestavěných staveb a kontrolních prohlídek prováděných v případech nařízení neodkladného odstranění stavby, nutných zabezpečovacích prací, nezbytných úprav nebo vyklizení mohou být kontrolní prohlídky fakultativně prováděny i v dalších případech, a to u nařízených udržovacích prací, u odstraňované stavby, nebo pokud stavební úřad shledá, že je to potřebné z hlediska plnění úkolů stavebního řádu. Podle ust. § 132 odst. 2 stavebního zákona je stavební úřad provádět kontrolní prohlídky stavby ve veřejném zájmu. Veřejným zájmem se přitom podle ust. § 132 odst. 3 písm. a) zákona rozumí mimo jiné požadavek, aby stavba byla prováděna v souladu s rozhodnutím nebo jiným opatřením stavebního úřadu. Nelze tedy souhlasit s argumentací žalobkyně, že institut kontrolní prohlídky stavby dopadá toliko na rozestavěné stavby a na stavby ohrožující život či zdraví, je naopak zřejmé, že kontrolní prohlídku je možno provádět jak u staveb rozestavěných, tak u staveb dokončených. Skutečnost, že kontrolní prohlídky lze provádět také u dokončených staveb, vyplývá rovněž z okruhu zjišťovaných skutečností, jejichž demonstrativní výčet je obsažen v § 133 odst. 2 stavebního zákona.

[32] Pokud ve výzvě k účasti na kontrolní prohlídce ze dne 9. 3. 2015 bylo uvedeno, že účelem kontrolní prohlídky konané dne 7. 4. 2015 v 10:00 hod. má být porovnání současného stavu stavby (rodinného domu a hospodářského objektu na pozemcích parc. č. X st. pl., X v k. ú. X), již je žalobkyně spoluvlastnicí, s vydanými povoleními a ověřenou projektovou dokumentací, jednalo se tedy nepochybně o důvod, který je zákonem předpokládán a na základě kterého byl stavební úřad oprávněn kontrolní prohlídku nařídit a provést. Konstatovaná skutečnost ostatně dokumentuje vratkost (či zavádějící charakter) námitky, dle níž dané výzvy neobsahovaly důvod provedení kontrolní prohlídky, pročez žalobkyně nemohla vědět, o co se jedná. Pokud žalovaný rušil rozhodnutím ze dne 21. 7. 2015, sp. zn. KUSP 41722/2015 ÚP-Do, č. j. KUZL 45236/2015, rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 27.

4. 2015, č. j. SÚ 2417/2015, sp. zn. SÚ 2065/2014/Fi, o uložení pořádkové pokuty ve výši 3000 Kč žalobkyni, nečinil tak z toho důvodu (jak zjevně nesprávně uvádí žalobkyně), že by byla nedostatečně specifikována výzva ke kontrolní prohlídce, nýbrž proto, že zrušované rozhodnutí neobsahovalo dostatečnou konkretizaci, dle kterého odstavce a písmene ustanovení § 173 stavebního zákona byla pořádková pokuta uložena.

[33] Z odborné literatury lze k dané otázce odkázat např. na závěry, dle nichž „[v]edle popsaných situací, kdy je provedení kontrolní prohlídky stavebnímu úřadu ukládáno zákonem jako povinné, mohou nastat též situace, kdy je nezbytné kontrolní prohlídku provést pro řádný výkon působnosti stavebního úřadu, tj. kdy je to potřebné pro plnění úkolů stavebního řádu. Může se tak např. jednat o kontrolní prohlídky prováděné v rámci projednávání žádostí o změnu stavby před dokončením (§ 118 StavZ), o vydání povolení k předčasnému užívání stavby (§ 123 StavZ) či povolení zkušebního provozu (§ 124 StavZ), o kontrolní prohlídky prováděné za účelem ověření dokumentace skutečného provedení stavby (§ 125 StavZ), pro účel projednání a povolení změny v účelu užívání stavby (§ 126 a 127 StavZ) nebo pro zjištění stavebně technického stavu stavby a souvisejících skutečností, rozhodných pro stanovení podmínek povolení odstranění stavby (§ 128 StavZ) nebo pro nařízení jejího odstranění (§ 129 StavZ). Dále může jít o případy, které nesouvisí s podáním některé z žádostí dle stavebního zákona, ale kdy stavební úřad v rámci své úřední činnosti zjistí nezbytnost prošetření stavu konkrétní stavby nebo prováděné stavební činnosti nebo kdy je tato potřeba vyvolána vnějším podnětem, na který je stavební úřad povinen v rámci svých pravomocí reagovat“ (Kývalová, M. § 133 [Průběh a náplň kontrolní prohlídky]. In: Macháčková, J. a kol. Stavební zákon. 2. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2013).

[34] Pokud žalobkyně namítala, že nebyla osobou povinnou dostavit se ke kontrolní prohlídce dle § 133 odst. 4 stavebního zákona, ani této námitce soud nepřisvědčil. Přestože § 133 odst. 4 stavebního zákona výslovně nezahrnuje vlastníka stavby do okruhu osob povinných účastnit se kontrolní prohlídky, vyplývá uvedená povinnost z jiného ustanovení, a to z § 154 odst. 1 písm. c) stavebního zákona, podle něhož je vlastník stavby povinen umožnit kontrolní prohlídku stavby, a pokud tomu nebrání vážné důvody, této prohlídce se zúčastnit. Právě o povinnosti podle § 154 odst. 1 písm. c) stavebního zákona byla žalobkyně ve výzvě k účasti na kontrolní prohlídce poučena, soud proto neshledal v tomto postupu žádné pochybení.

[35] Neobstojí ani námitka, že cíl kontrolní prohlídky nebyl ztížen ani zmařen, neboť vstup na pozemek byl zajištěn i bez účasti žalobkyně.

[36] Z protokolu o kontrolní prohlídce ze dne 7. 4. 2015 vyplývá, že jelikož se ve stanovenou dobu nikdo z pozvaných ke kontrolní prohlídce nedostavil, provedl stavební úřad alespoň obhlídku z pozemku p. č. X v k. ú. X. Při této prohlídce stavební úřad i bez účasti žalobkyně zjistil skutečnosti vztahující se ke stavbě hospodářského objektu (a v návaznosti na tuto obhlídku ve vztahu k hospodářskému objektu zastavil řízení o odstranění stavby), nikoli však skutečnosti týkající se přístavby rodinného domu, která byla rovněž předmětem posouzení. Právě v rozsahu, v jakém nemohla být z důvodu nepřítomnosti žalobkyně kontrolní prohlídka provedena (ve vztahu k přístavbě rodinného domu) žalobkyně ztížila postup správního orgánu. Toto vyplývá i z rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty, v němž

bylo uvedeno, že tím, že se žalobkyně bez omluvy nedostavila na kontrolní prohlídku, znemožnila provést kontrolní prohlídku stavby rodinného domu.

[37] Pokud žalobkyně namítala, že pracovníci stavebního úřadu vniknutím na pozemek bez povolení a souhlasu porušili nedotknutelnost obydlí ve smyslu čl. 7 Listiny základních práv a svobod, lze konstatovat, že podle § 172 odst. 1 stavebního zákona jsou pověřeni zaměstnanci stavebního úřadu, pokud plní úkoly podle tohoto zákona, oprávněni vstupovat na cizí pozemky, stavby a do staveb s vědomím jejich vlastníků při zjišťování stavu stavby a pozemku nebo při opatrování důkazů a dalších podkladů pro vydání správního rozhodnutí nebo opatření. V daném případě stavební úřad nepochybně plnil úkoly podle tohoto zákona a spoluvlastnice pozemku byly uvědomeny o konání kontrolní prohlídky, vstup zaměstnanců stavebního úřadu na pozemek byl proto v souladu se zákonem. Podle § 172 odst. 3 zákona platí specifické podmínky pro vstup do obydlí (oprávněná úřední osoba může vstoupit do obydlí, jen pokud je to nezbytné pro ochranu života, zdraví nebo bezpečnosti osob), k tomu však v daném případě nedošlo, nedotknutelnost obydlí proto nebyla porušena.

[38] Soud nepřisvědčil ani námitce, že žalobkyně nemá právo vstupovat do bytu bez souhlasu uživatelů (manželů K.). Žalobkyni jako spoluvlastnici stavby vyplývá povinnost umožnit kontrolní prohlídku stavby ze zákona [§ 154 odst. 1 písm. c) stavebního zákona] a je jen na ní, jakým způsobem splnění této povinnosti zajistí; zákonné povinnosti se však nelze zprostit tím, že v domě bydlí jiná osoba.

[39] Nezákonnost neshledal soud ani v tom, že správní orgán vyzýval k účasti na kontrolní prohlídce stavby jak žalobkyni, tak její sestru. Povinnost vyplývající z ust. § 154 odst. 1 písm. c) dopadá na vlastníky staveb, pokud je tedy stavba ve spoluvlastnictví více osob, správní orgán nepochybil, pokud jednal s oběma spoluvlastníky. Stavební úřad naopak není oprávněn určovat, kterého ze spoluvlastníků vyzve a kterého ne. Bylo pouze na uvážení žalobkyně a její sestry, zda se pro naplnění účelu kontrolní prohlídky zúčastní prohlídky obě dvě, jen jedna z nich, případně zda pověří jinou osobu, aby stavbu zpřístupnila a umožnila provedení kontrolní prohlídky stavby. Pokud žalobkyni byla uložena pořádková pokuta ve výši 3.000 Kč poté, co se třikrát nedostavila na svolanou kontrolní prohlídku, tuto částku uloženou na spodní hranici sankce (podle ust. § 173 odst. 1 stavebního zákona lze uložit pořádkovou pokutu do 50.000 Kč) lze považovat za zcela přiměřenou. Žalobkyně ostatně v průběhu řízení proti výši uložené pokuty žádným způsobem nebrojila. Posuzovat výši pokuty uložené sestře žalobkyně v tomto řízení soudu nepřísluší, nicméně lze konstatovat, že pokud sestře žalobkyně byla pořádková pokuta uložena poté, co se čtyřikrát nedostavila na svolanou kontrolní prohlídku, nešlo o stejné pochybení.

[40] Ve vztahu k závěrům uvedeným v tomto rozsudku soud přiměřeně odkazuje i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2009, č. j. 2 As 57/2009-62, dostupný na www.nssoud.cz, jehož tenor Nejvyšší správní soud vystihl v právní větě, dle níž „[p]ovinnost umožnit kontrolní prohlídku již kolaudované a užívané stavby je povinností vlastníka; pokud tak neučiní, aniž uvede důvody, které možnost zajištění přístupu vylučují, je uložena pořádková pokuta podle § 173 odst. 1 písm. a) stavebního zákona z roku 2006 důvodně“.

[41] Konečně soud nepřisvědčil ani námitce, že žalovaný porušil ust. § 3 a § 2 správního řádu. Žalobkyně se omezila pouze na obecný poukaz na porušení zásad správního řízení, nad

rámec předchozích žalobních námitek však neuvedla žádné konkrétní skutkové či právní výtky, v jehož mezích by se měl soud při přezkumu napadeného rozhodnutí pohybovat. K takto obecně formulované námitce se proto nelze blíže vyjádřit. Ani shora uvedená odpověď na žádost dle zákona o svobodném přístupu k informacím nepřináší nic relevantního k nyní vedenému řízení týkajícímu se uložení pořádkové pokuty (tato odpověď by teoreticky mohla mít jistou relevanci ve vztahu k řízení o odstranění stavby, zde však soudu nepřísluší tuto otázku hodnotit).

[42] Nad rámec věci soud dodává, že se nemůže ubránit dojmu, že i jediná účast žalobkyně, popř. alternativně jen Ing. H., byť na jedné kontrolní prohlídce, by byla s to předejít mnoha dalším úředním úkonům a postupům, které žalobkyně vnímá tak úkorně; přitom žalobkyně zároveň (paradoxně) kritizuje délku příslušného správního řízení. Je myslitelné, že i drobná součinnost žalobkyně se stavebním úřadem by ji zároveň ušetřila nutnosti koncipovat množství obsáhlých podání, vypracovávání znaleckých posudků, vynakládání prostředků na vedení řízení apod. Obdobné lze poznamenat k následné nutnosti vést soudní řízení; přestože soud pochopitelně nikterak nezpochybňuje právo žalobkyně využít své oprávnění dle čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, přesto za dané situace chová jisté pochybnosti o smysluplnosti takové volby.

VI. Závěr a náklady řízení

[43] Na základě výše uvedeného soud žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.

[44] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch neměla (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, protože mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 5. prosince 2017

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu